

Tilbake til saken (<http://www.vl.no/samfunn/article4702733.ece>)

Foto Thomas Haugersveen

Kulturminister Anniken Huitfeldt blir overrakt rapporten av Bente Sandvig og Berit Reisel.

Trossamfunn behandles ulikt ved livets slutt

Tros- og livssynssamfunn møter store utfordringer når de skal markere overganger i livet, viser ny rapport.

Av [Astrid Dástøl](#) Publisert 13.11.2009 - 12:39 Oppdatert 13.11.2009 - 13:23

I dag ble rapporten Livsfaseriter – religions- og livssynspolitiske utfordringer i Norge lansert og overlevert til kulturminister Anniken Huitfeldt. Rapporten er den første store oversikten over hvordan tros- og livssynsnorge markerer viktige overganger i livet, og utfordringene det gir. Den viser at Norge fortsatt har et stykke igjen til likebehandling mellom tros- og livssynssamfunn.

– Velferdsstaten skal ta vare på borgerne fra vugge til grav. Det er viktig at tros- og livssynssamfunn føler seg inkludert. Regjeringen blant annet bidra til flere livssynsnøytrale seremonilokaler, sa Anniken Huitfeldt da hun mottok rapporten.

– Dette er en veldig viktig rapport, som kommer til å bli brukt, understreket statsråden.

Vet for lite. Rapporten viser at det fortsatt er store utfordringer for minoriteter, til tross for mye god vilje fra helsevesen, begravesesagenter og andre.

– Vi har en aktivt støttende religionspolitikk i Norge. Likevel er det mange utfordringer, ikke minst knyttet til gravferd. Det er også et stort behov for livssynsnøytrale seremonirom. Det er ofte mangel på kunnskap. Mange på sykehusene vet for eksempel ikke hva en nøddåp er, eller henviser buddhister til sykehuspresten, sa utvalgsleder Ingvill Thorson Plesner.

Nytt ord. Livsfaseriter er et helt nytt ord. Utvalget bak rapporten fant det opp selv ved en forsnakkelse.

– Det er et godt ord for å betegne seremonier og rituelle handlinger i tros- og livssynssamfunn, sier Plesner.

Ansatte ved offentlige institusjoner og helsepersonell på sykehus og sykehjem trenger å vite mer om overgangsriter og hvordan de skal gjennomføres, heter det i rapporten.

Viktig for samholdet. Minoritetene har større utfordringer både praktisk, økonomisk og juridisk, understreket Plesner.

– En aktiv statlig tilrettelegging er viktig ikke bare med tanke på den enkeltes verdighet og behov, men også fordi det er grunnleggende for samhold og stabilitet i et pluralistisk samfunn, fremholdt hun.

Rapporten har tre hovedforslag:

* Opprette en nettportal som gir kunnskap om livsfaseriter og kontakter til representanter for tros- og livssynssamfunn, til hjelp for helsepersonell, begravesesagenter og andre.

* Etablere livssynsnøytrale seremonirom.

* Gjennomgå lover, regelverk og praksis.

Vanskelig farvel. Det er avskjeden ved livets slutt som levner de største vanskelighetene. Det er vanskelig å få forståelse for hvordan begravelsen eller kremeringen må skje. Slektninger fra utlandet rekker kanskje ikke fram til gravferden. Det finnes ofte ingen andre enn sykehuspresten å snakke med. Det er vanskelig å få en egen gravlund eller gravfelt. Dette er noen av utfordringene rapporten trekker fram.

Utfordrende lovverk. Njål Høstmælingen, en av landets fremste eksperter på menneskerettighetsjus, har skrevet kapittelet om juridiske vurderinger. Han hadde en vanskelig jobb med å finne fram i lovverket. Rapporten anbefaler blant annet en felles lov om trossamfunn i Norge.

Copyright declaration

Innholdet i utskriften er vernet etter åndsverklovens regler. Utskriften er kun til privat bruk og kan ikke benyttes på annen måte. Kopiering eller spredning av innholdet krever avtale med rettighetshaver eller Kopinor.